

برگشت به لیست آئین نامه ها

آئین نامه آموزشی دوره های کارданی ، کارشناسی ، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته

مقدمهتعاریف

استثنای موارد آئین نامه آموزشی در رشته های پرستاری ، مامایی ، بهداشت و بیراپیشکی

فصل اول : شرایط ورود به دانشگاهفصل دوم : ثبت نامفصل سوم : نظام آموزشیفصل چهارم : نظام درسیفصل پنجم : تعداد واحدهای درسی و طول مدت تحصیلفصل ششم : حضور و غیاب دانشجوفصل هفتم : حذف و اضافه درسفصل هشتم : ارزشیابی تحصیلی دانشجوفصل نهم : مرخصی تحصیلیفصل دهم : انصراف از تحصیلفصل بازدهم : دانشجویان انتقالی و میهمانفصل دوازدهم : تغییر رشتهفصل سیزدهم : معادلسازی واحدهای درسی گذرانده شده پذیرفته شدگان آزمون ورودیفصل چهاردهم : فراغت از تحصیلفصل پانزدهم : تقویم دانشگاهیفصل شانزدهم : آئین نامه آموزشی نظام آموزش پاره وقت

ضمیمه ۱ : آین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگار**ضمیمه ۲ : معادلسازی دروس عمومی و تربیتی دانشجویان و فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم با دروس دانشگاهی****فهرست****مقدمه**

۱۵ سال از اجرای نخستین آین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب مورخ ۶/۱۳/۷۶ که در تاریخ های ۱/۱۶/۶۹ ، ۱/۳۰/۷۶ و ۱/۷/۷۸ مورد تجدید نظر قرار گرفته می گذرد. این آین نامه در پاییز سال ۱۳۸۱ نیز الزاماً در کمیسیون تدوین آین نامه ها مورد بازنی قرار گرفته و برخی از مواد اصلاح و اشکالات آن با اعمال نظرات واحدها در شهریور ماه ۱۳۸۲ برطرف گردیده است.

آین نامه جدید مجموعه ضوابط و مقررات آموزشی حاکم بر دوره های کاردانی و کارشناسی است که با هدف ایجاد هماهنگی در فعالیت های آموزشی کلیه واحدها و مراکز آموزشی به منظور ارتقاء کیفیت آموزش، تدوین یافته است . بدینهی است تنها وجود ضوابط دقیق کافی نیست بلکه نحوه اجرا و به کاربران درست مقاد آن توسط مسؤولان اجرایی و نیز همکاری صمیمانه استادان و دانشجویان را طلب میکند. در عین حال تذکر چند نکته را ضروری می دانیم :

۱ - تغییر اصول و یا تفسیری مغایر با اصول این آین نامه مجاز نیست و چنانچه در موارد استثنایی نیاز به رفع ابهام در عبارات آن مشاهده شود منحصراً بر عهده کمیسیون مزبور می باشد.

۲ - مسؤولیت اجرای آین نامه بر عهده مسؤولان واحدهای دانشگاهی، اساتید راهنمای، مدیران گروه های آموزشی، مدرسان، کارشناسان آموزشی و دانشجویان است.

۳ - واحدهای دانشگاهی موظف اند درآغاز هر سال تحصیلی به ویژه هنگام نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی دانشجویان را از اهم مواد آین نامه آگاه ساخته و در صورت لزوم نسخه هایی از آن را در اختیار دانشجویان قرار دهند.

۴ - انتخاب دروس با مشورت و تایید استاد راهنمای و تایید مدیر گروه آموزشی مربوط صورت گیرد تا دانشجو با مشکل آموزشی مواجه نگردد.

۵ - استادان واحدها و مراکز آموزشی باید نهایت دقت و توجه را در تصحیح اوراق امتحانی دانشجویان مبذول دارند و در مهلت مقرر در آین نامه، نمرات نهایی امتحانات دانشجویان را به آموزش تحويل نمایند. چه بی توجهی به این مهم، بخش قابل توجهی از آین نامه را معطل گذاشته احتمالاً موجب تضییع حقوق دانشجویان خواهد شد.

۶ - در پایان امید است با ابلاغ این آین نامه بسیاری از مشکلات واحدهای دانشگاهی از نظر مقررات آموزشی برطرف شود. یقیناً نتایج حاصل از اجرای دقیق این آین نامه توسط مجریان، به خصوص معاونان آموزشی می تواند در بهبود و تکمیل روند آموزش در دانشگاه مؤثر باشد.

**دکتر عبدالله جاسبی
رئيس دانشگاه آزاد اسلامی**

فهرست**تعاریف****دانشگاه**

یک مؤسسه آموزش عالی است که حداقل دارای سه دانشکده یا دو دانشکده و دو آموزشکده باشد. وجه تمایز دانشگاه از سایر مؤسسات آموزش عالی، فعالیت آن در دوره های تحصیلات تكميلي (کارشناسی ارشد و دکتری) است.

دانشکده

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که در رده خاصی از علوم فعالیت دارد. مانند دانشکده علوم، دانشکده برق، دانشکده الهیات و نظریات آن.

گروه آموزشی

گروه آموزشی واحدی از یک دانشگاه استکه در یک رشته خاص یا چند رشته متজانس فعالیت دارد. مانند گروه ریاضی، گروه معارف اسلامی و نظریات آن.

دوره های تحصیلی

دوره تحصیلی مجموعه ای از دروس منسجم، هماهنگ و به هم وابسته در یک رشته تحصیلی که در نظام خاص در مدتی معین به صورت منظم به دانشجو ارائه می شود تا سرانجام به دریافت یکی از مدارک مرسوم دانشگاهی منجر شود مانند دوره هی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و ...

رشته

رشته یکی از شعب فرعی از گروههای علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، هنر، تربیت معلم و علمی -

کاربردی) است که از لحاظ موضوع کاملا مشخص وار دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارآیی مشخص می انجامد.

گرایش

هر یک از شعب یک رشته که ناظر بریک تخصص باشد گرایش نامیده می شود. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

استاد

هر مدرس که مسؤولیت تدریس دروس نظری یا عملی را در دانشگاه بر عهده دارد استاد نامیده می شود.

فهرست

استثنای موارد آینین نامه آموزشی در رشته های پرستاری ، مامائی ، بهداشت و پیراپزشکی

- ۱ - یک واحد درس نظری طی نیمسال تحصیلی (موضوع ماده ۱۱ آینین نامه آموزشی) در رشته های فوق الذکر در ۱۷ جلسه یک ساعتی تدریس می شود به همین نحو مجموع ساعات تدریس یک واحد درس عملی آزمایشگاهی ۳۴ ساعت ، کارآموزی در عرصه ۶۸ ساعت خواهد بود.
- ۲ - مفاد ماده ۳۱ مشمول دروس کار در عرصه نمی گردد و در سایر دروس نیز به جای زمان ۱۶/۲ زمان ۱۷/۴ منظور گردد. (غیبت در دروس کارآموزی و کار در عرصه نباید از ۱/۱۰ ساعت آن دروس بیشتر گردد)
- ۳ - نظام آموزش پاره وقت مشمول رشته های فوق الذکر نمی گردد.
- ۴ - فارغ التحصیلان دوره های کارданی این رشته ها به شرطی می توانند در دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مربوط ادامه تحصیل دهند که طرح ذیریط را گذراند و یا توقف طرح را دریافت داشته باشند.
- ۵ - در رشته های پرستاری و مامائی مقطع کارشناسی چنانچه دانشجو درخواست صدور مدرک کاردانی را بر اساس مصوبه نماید به شرطی که ۱۲ واحد دروس کارآموزی و کار در عرصه را گذراند باشد با رعایت سایر مقررات امکانپذیر است.
- ۶ - صدور مدرک تحصیلی برای فارغ التحصیلان رشته های مذکور مشروط به احراز میانگین کل حداقل ۱۲ و سایر شرایط مندرج در آینین نامه آموزشی و در صورت لزوم اجرای ماده ۴۷ و تبصره های آن می باشد.
- ۷ - بدون در نظر گرفتن موضوع انتقال به سیستم پاره وقت
- ۸ - نیمسال ماقبل مرحله کارآموزی در عرصه ، ترم آخر محسوب می گردد.
- ۹ - اخذ دانشنامه فارغ التحصیلی و گواهینامه موقت پس از انجام خدمات قانونی (طرح) و ارائه مجوز صدور مدارک تحصیلی از سوی اداره کل فارغ التحصیلان وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پژوهشی میسر می باشد.
- ۱۰ - مفاد ماده ۶۸-۵ شامل فارغ التحصیلان رشته های نامبرده نمی گردد.
- ۱۱ - همراه با کار در عرصه تنها می توان یک درس نظری را مشروط برآنکه قبل آنرا اخذ کرده و نمره قبولی کسب نکرده باشد با استفاده از ماده ۲۰ گذراند.

فهرست

شرایط ورود به دانشگاه

ماده ۱ : شرایط ورود به دانشگاه آزاد اسلامی در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ناپیوسته به شرح زیر است

- ۱- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات مربوطه.
- ۲- نداشتن منع قانونی از نظر خدمت وظیفه عمومی برای افراد ذکور.
- ۳- پذیرفته شدن در آزمون ورودی ذیریط .

۴- داشتن گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه نظام قدیم و یا گذراندن دوره پیش دانشگاهی نظام جدید مورد تایید وزارت آموزش و پرورش برای دوره کاردانی، کارشناسی پیوسته یا برابر آن از آموزش‌های حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و گواهینامه دوره کاردانی رشته مربوط بر حسب مورد از دانشگاه آزاد اسلامی یا دیگر

موسسات آموزش عالی مورد تایید دانشگاه آزاد اسلامی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای دوره کارشناسی ناپیوسته، همچنین داشتن مدرک دیپلم کارداش شاخص یا فنی و حرفه ای نظام جدید متوسطه قابل قبول برای کارداری پیوسته.

دارندگان مدرک معادل فوق دیپلم نمی توانند در آزمون ورودی دوره کارشناسی ناپیوسته شرکت نمایند. مگر آن دسته از فارغ التحصیلات خارج از کشور که در مدرک تحصیلی ارزیابی شده آنان اجازه ادامه تحصیل در مقطع بالاتر قید شده باشد.

فهرست

ثبت نام

ماده ۲ : پذیرفته شدگان در آزمون ورودی موظفند در مهلت های تعیین شده طبق اطلاعیه های مربوط برای ثبت نام و انتخاب واحدهای درسی به واحدهای دانشگاهی ذیربطر مراجعت نمایند در غیر اینصورت در شمال متاخرین ثبت نام قرار می گیرند.

ماده ۳ : در صورتیکه ظرفیت پذیرش دانشجو در واحد تکمیل شده باشد و واحد امکانات آموزشی لازم را برای پذیرش دانشجویان متاخر داشته باشد می تواند با تایید شورای آموزشی واحد اقدام به ثبت نام نموده و مراتب را جهت اطلاع به مرکز آزمون اعلام نماید.

تبصره ۱ - در مواردی که تعداد پذیرفته شدگان بیش از ظرفیت مصوب واحد باشد و امکانات آموزشی واحد اجازه ثبت نام آنان را در نیمسال اول ندهد واحد دانشگاهی مجاز است بر اساس نمره کل آزمون، تعدادی از پذیرفته شدگان را برای نیمسال دوم ثبت نام نماید.

تبصره ۲ - حداقل تاخیر متقاضی برای ثبت نام در مقطع تحصیلی کارداری (پیوسته و ناپیوسته و آموزش معلمان) یکسال از زمان پذیرش در آزمون ورودی می باشد مشروط براینکه:

الف - متقاضی ذکور از نظر نظام وظیفه منع تحصیلی نداشته باشد.

ب - هنگام ثبت نام مدرک پایه داشته باشد.

ج - واحد دانشگاهی ظرفیت مصوب داشته باشد . در غیر اینصورت شورای آموزشی واحد دانشگاهی اتخاذ تصمیم می نماید.

د- مدت تاخیر تا یکسال جزو سنتوات مجاز تحصیل دانشجو محسوب می گردد و واحد دانشگاهی موظف است پس از ثبت نام با اخذ شهریه ثابت بر مبنای سال ورود برای این مدت مرخصی تحصیلی صادر نماید.

ه- هزینه تاخیر را برابر آخرين دستورالعمل به حساب ۱۴۸۶ بانک ملي تهران شعبه زبرجد (قبل پرداخت در کلیه شعب کشور) واریز و رسید آنرا به واحد دانشگاهی تسليم نمایند تا بصورت یکجا به امور مالی سازمان مرکзи ارسال دارند.

تبصره ۳ - در مورد پذیرفته شدگان فاقد مدرک پایه؛ یکسال تاخیر جزو سنتوات مجاز تحصیلی محسوب نمی گردد و واحد دانشگاهی باید مرخصی تحصیلی بدون احتساب صادر و شهریه ثابت این مدت را بر مبنای سال ورود از دانشجو اخذ نماید.

تبصره ۴ - واحدهای دانشگاهی موظفند لیست اسامی متاخرین ثبت نام را حداقل تا یکماه پس از ثبت نام به مرکز آزمون و نسخه ای از آنرا همراه با رسید بانکی مربوط به امور مالی سازمان مرکزی ارسال دارند.

تبصره ۵ - دانشجوی متاخر از سال شروع به تحصیل تابع مقررات مالی و آموزشی همان سال خواهد بود.

تبصره ۶ - شروع به تحصیل پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ناپیوسته که با استفاده از **ماده ۲۰ آیین نامه از مقطع کارداری** فارغ التحصیل می شوند در صورتی امکان پذیر است که امتحان درس یا دروس مزبور قبل از سپری شدن سه شانزدهم از شروع کلاسهای مقطع جدید انجام شده و نمره قبولی کسب کرده باشند.

انتخاب واحد درسی شاغل به تحصیل

ماده ۷ : دانشجویان موظفند در مهلت های تعیین شده در تقویم دانشگاهی برای انتخاب واحد درسی به واحدهای دانشگاهی مربوط مراجعت نمایند لیکن در صورتیکه این امر به تاخیر افتند و تاخیر از سه شانزدهم ساعت هر درس بیشتر نشود انتخاب واحد درسی دانشجو با تایید شورای آموزشی واحد دانشگاهی امکان پذیر است. در این حال مدت تاخیر جزو حد نصاب غیبت دانشجو محسوب می شود

تبصره : دانشجویانی که پس از انقضای مهلت تعیین شده در ماده ۷ مراجعه کنند حق انتخاب واحد درسی را در آن نیمسال نخواهد داشت . لیکن در صورت موافقت شورای آموزشی واحد دانشگاهی، آن نیمسال با رعایت ماده ۴۸ این آیین نامه به عنوان مرخصی تحصیلی جزو سنتوات مجاز آنان محسوب می گردد . در این حال دانشجو موظف به پرداخت شهریه ثابت تعیین شده می باشد

ماده ۵ : تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی به صورت حضوری و تمام وقت است. مگر برای دوره هایی که رسماً مستثنی شده باشد

منع تحصیل همزمان

ماده ۶: دانشجو همزمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه یا موسسه آموزش عالی در نظام آموزش تمام وقت یا پاره وقت را نخواهد داشت در صورت تخلف از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی به تشخیص کمیسیون موارد خاص آموزشی و دانشجویی سازمان مرکزی محروم و سوابق تحصیلی وی در آن رشته باطل اعلام می شود و دانشجو موظف به پرداخت هزینه انصراف مطابق تعریف تعیین شده به دانشگاه می باشد.

تبصره : دانشجویان ممتاز موضوع بخش‌نامه شماره ۳۶/۸۶۲۳۰-۷۹ مورخ ۱۲/۷/۷۹ سازمان مرکزی از این قاعده مستثنی هستند.

فهرست

نظام آموزشی

ماده ۷ : آموزش در دانشگاه آزاد اسلامی براساس نظام واحدی است.

ماده ۸ : در نظام واحدی ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قولی یا ردی دانشجو در یک درس به همان درس محدود می گردد.

تعریف واحد درسی

ماده ۹: یک واحد درس نظری، مقدار درسی است که مقاد آن طی ۱۶ جلسه یک ساعتی آموزش داده می شود این زمان برای هر واحد درس عملی آزمایشگاهی ۲۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و عملیات صحرایی ۶۴ ساعت می باشد.

تبصره ۱ - اجرای دوره های کارآموزی و کارورزی در موارد مربوط بر اساس مدت تعیین شده در سرفصل مصوب و آینه نامه های مربوط خواهد بود.

سال تحصیلی

ماده ۱۰: هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و برحسب لزوم یک دوره تابستانی است . هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش است.

تبصره: مدت امتحانات پایان هر یک از دو نیمسال تحصیلی و دوره تابستانی و همچنین امتحان میان ترم ، جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

ماده ۱۱: یک واحد درس نظری طی نیمسال تحصیلی در ۱۶ جلسه یک ساعتی و در طول دوره تابستانی در ۶ هفته (۱۶ جلسه) تدریس می شود به همین نحو مجموع ساعت تدریس یک واحد درس عملی آزمایشگاهی ، کارگاهی و عملیات صحرایی بر حسب انجام آنها در طول نیمسال یا دوره تابستانی به ترتیب در ۱۶ هفته و ۶ هفته تقسیم می شود.

تبصره - در موارد استثنایی و ضروری به پیشنهاد واحد دانشگاهی ذیربط و تصویب سازمان مرکزی دانشگاه می توان یک واحد درسی را در مدتی کوتاهتر از ۱۶ هفته تدریس نمود. مشروط بر اینکه مجموع ساعت هر واحد درسی از حد مقرر خود کمتر نشود.

فهرست

نظام درسی

ماده ۱۲ : هر درس ، بخش مستقلی از برنامه آموزشی است که در یک موضوع مشخص و برای یک نیمسال تحصیلی ارائه می شود.

ماده ۱۳: دروس دوره دانشگاهی از لحاظ محتوی به دروس عمومی ، پایه ، اصلی و تخصصی تقسیم می شود.

۱-۱ دروس عمومی به منظور توسعه اطلاعات و معلومات عمومی دانشجویان عرضه می شود . گذراندن این دروس برای عموم دانشجویان الزامي است.

۱-۲ دروس پایه به منظور تقویت بنیه علمی و ایجاد زمینه مناسب برای پذیرش دروس اصلی و تخصصی ارائه می شود.

۱-۳ دروس اصلی، اساس و مبني دروس تخصصی رشته را تشکیل می دهد.

۱-۴ دروس تخصصی ، به منظور افزایش توان علمی و عملی دانشجو در رشته مربوط تدریس می گردد.

ماده ۱۴ : هر درس از نظر ارتباط با درس یا دروس دیگر به دو صورت وابسته و مستقل تقسیم می شود.

۱۴-۱ درس مستقل درسی است که انتخاب آن منوط به گذراندن درس دیگری نیست.

۱۴-۲ درس وابسته : درسی است که انتخاب آن با درس یا دروس دیگری ملازمه دارد دروس وابسته به دروس پیشنهادی و دروس همنیاز تقسیم می شود.

۱۴-۳ درس پیشنهادی: درسی است که درک مطلب آن برای یادگیری درس یا دروس دیگری که وابسته آن نامیده می شود ملازمه دارد و باید قبل از آن درس یا دروس ارائه گردد.

۱۴-۴ درس همنیاز : درسی است که باید با هم در یک نیمسال یا دوره تابستان ارائه گردد.

ماده ۱۵ : درس از جنبه انتخاب ، به الزامي و انتخابي تقسيم می شود.

۱۵-۱ درس الزامي درسی است که گذراندن آن در طول دوره برای دانشجو اجباری است و با درس دیگر قابل تعویض نمی باشد.

۱۵-۲ درس انتخابي درسی است که دانشجو به اختیار خود از بین دروس مربوط انتخاب می کند .

ماده ۱۶ : درس از لحاظ نحوه تدریس به نظری ، عملی و نظری - عملی تقسیم می شود.

۱۶-۱ درس نظری حاوی مجموعه ای از دانش هاست که بصورت خطابه ، کنفرانس ، سمینار و بحث و گفتگو تعلیم داده می شود.

۱۶-۲ درس عملی حاوی مجموعه مهارت‌هایی است که انتقال آنها محتاج به تمرین ، عملیات کارگاهی آزمایشگاهی ، بیمارستانی و صحرایی است.

۱۶-۳ درس نظری - عملی مجموع دانشها و مهارت‌هایی است که به هر دو صورت فوق توانما تدریس می شود.

ماده ۱۷ : در تمامی واحد های دانشگاهی برای یک رشته معین ، برنامه درسی مصوب یکسانی به اجرا گذاشته می شود.

فهرست

تعداد واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

ماده ۱۸ : تعداد واحد های درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های کارشناسی و کارشناسی نایبیوسته ، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته بر حسب رشته تحصیلی بر اساس سرفصل مصوب و بخشname های ذیربط تعیین می گردد.

تبصره - در مورد برنامه های آموزشی که تاکنون به تصویب شورای عالی برنامه ریزی نرسیده است، برنامه های مصوب سازمان مرکزی دانشگاه، ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۹ : تعداد واحد های انتخابی دانشجوی تمام وقت در یک نیمسال تحصیلی نمی تواند از ۱۲ واحد کمتر و از ۲۰ واحد بیشتر باشد

تبصره ۱ - در نیمسال هایی که دانشجو به دلیل رعایت پیش نیاز ها یا عدم امکان ارائه درس توسط واحد دانشگاهی تا پایان هفته حذف و اضافه موضوع ماده ۲۶ کمتر از حد اقل واحد درسی مجاز را انتخاب نماید بلامانع بوده لکن آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می گردد اما چنانچه میانگین آن نیمسال کمتر از ۱۲ گردد مشروطی به حساب نمی آید نمرات دروس آن نیمسال در میانگین کل و نیمسالی دانشجو محاسبه می شود .

تبصره ۲ - در مواردی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداقل ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد ، حتی اگر در ترم قبل مشروط شده باشد با نظر گروه آموزشی واحد می تواند تمام واحد های درسی باقیمانده را ولو اینکه در بین آنها دروس پیشنهادی وجود داشته باشد در یک نیمسال انتخاب و بگذراند.

تبصره ۳ - چنانچه نیمسال دوم سال تحصیلی ، نیمسال آخر تحصیل دانشجو باشد و ۲۴ واحد درسی باقی مانده داشته باشد می تواند با نظر گروه و رعایت تبصره ۲ این ماده آنها را در آن نیمسال و دوره تابستان بگذراند مشروط بر اینکه بیش از ۷ واحد آن در دوره تابستان نباشد.

تبصره ۴ - چنانچه در ترم آخر تحصیلی دانشجو فقط ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد واحد دانشگاهی نتواند یک یا دو درس نظری آن را (حداقل به تعداد ۴ واحد) در نیمسال مزبور ارائه نماید با نظر گروه و رعایت مقاد تبصره ۲ این ماده دانشجو می تواند آن درس یا در نیمسال بعد یا دوره تابستان بصورت معرفی به استاد بگذراند.

تبصره ۵ - دانشجویی که میانگین نمرات نیمسال او ۱۷ یا بیشتر باشد، مشروط بر اینکه تعداد واحد هایی که دانشجو انتخاب نموده و در امتحانات پایان ترم آنان شرکت و نمره اخذ کرده از حداقل تعیین شده در آن نظام آموزشی کمتر نباشد می تواند در نیمسال بعد تا ۲۴ واحد درسی انتخاب کند.

دروس معرفی به استاد

ماده ۲۰ : چنانچه دانشجو در یک نیمسال یا دوره تابستان برای فراغت از تحصیل حد اکثر دو درس نظری به ارزش حد اکثر ۴ واحد باقیمانده داشته باشد می تواند برای یکبار خارج از تفویم دانشگاهی انتخاب واحد نموده و در فرصتی که از طرف گروه آموزشی مربوط تعیین می شود درس یا دروس مزبور را از

طريق معرفی به استاد حداکثر در همان نیمسال یا آن دوره تابستانی بگذراند و در صورت عدم موفقیت در هر درس، نمره آن حذف (بلا اثر) می گردد و بدون نیاز به انتخاب واحد مجدد می تواند در پایان آن نیمسال با سایر دانشجویان امتحان دهد.

تبصره ۱ - چنانچه در آن نیمسال درس یا دروس مزبور در واحد دانشگاهی ارائه نشود در پایان همان نیمسال مجدداً بصورت معرفی به استاد امتحان دهد.

تبصره ۲ - در صورت داشتن سنت سنوات تحصیلی استفاده از ماده ۲۰ آیین نامه آموزشی امکان پذیر است در غیر این صورت می توان از تبصره ۲ ماده ۲۸ استفاده کرد یا با درخواست کتبی دانشجو وی را به سیستم پاره وقت منتقل نمود.

تبصره ۳ - شهریه دروس موضوع این ماده شامل نصف شهریه ثابت به اضافه شهریه متغیر درس یا دروس مربوط خواهد بود.

تبصره ۴ - پرداخت حق الزحمه استاد دروس موضوع این ماده با در نظر گرفتن یک ساعت طرح سوال برای هر درس یک ساعت حضور در جلسه امتحان و نیمساعت به ازای تصحیح اوراق امتحانی هر درس دانشجو، بر اساس آخرین تعریفه حق التدریس محاسبه می گردد.

ماده ۲۱ : قبل از ۱۵ شهریور هر سال تحصیلی بایستی تکلیف آن دسته از دانشجویانی که در معرض اخراج قرار گرفته اند مشخص و به آنان ابلاغ و از انتخاب واحد درسی آنان جلوگیری بعمل آید.

ماده ۲۲ : انتخاب واحد درسی دانشجویانی که اخراج آموزشی آنان مشخص گردیده در شروع نیمسال دوم سال تحصیلی نیز منع می باشد. لکن چنانچه بدلیل حجم کاری و فرست اندک و عدم آگاهی از وضعیت نمرات امتحانات از دانشجویی که اخراجی وی هنوز محزز نشده است انتخاب واحد درسی بعمل آمد باشد متصدیان امور آموزشی بایستی قبل از فروردین ماه وضعیت وی را مشخص و در صورت احراز شرایط اخراجی، انتخاب واحد درسی او را لغو و شهریه مربوط را مسترد و ابلاغ اخراجی صادر نمایند.

دروس پیش نیاز

ماده ۲۳ : در صورتیکه دانشجو از یک یا چند درس پیش نیاز نمره قبولی کسب ننماید و یا برابر مقررات در کلاسهای درس یا دروس پیش نیاز شرکت نموده اما تنrongام آنها را حذف نموده باشد می تواند با نظر گروه، آن درس یا دروس را با درس وابسته در یکی از نیمسال های بعد انتخاب و بگذراند. چنانچه تنران در درس یا دروس پیش نیاز نمره قبولی کسب کند یا آن را حذف نماید نمره درس یا دروس پیش نیاز و همچنین درس یا دروس وابسته (اعم از قبولی یا ردی) حذف می گردد.

تبصره ۱ - نیمسال آخر سال تحصیلی از این قاعده مستثنی است .

تبصره ۲ - نمرات مردودی دروس موضوع این ماده که با رای کمیته انضباطی اعلام گردیده در شمول ماده ۲۳ قرار نمی گیرد.

وصایا و آشنایی با قرآن کریم

ماده ۲۴ : انتخاب دروس وصایای حضرت امام (ره) و آشنایی با قرآن کریم علاوه بر دروس موضوع ماده ۱۹ برای کلیه دانشجویان امکان پذیراست . و در سقف مجاز واحدهای درسی یک نیمسال یا دوره تابستان محاسبه نمی شود و دانشجو می تواند علاوه بر درس یا دروس نظری موضوع ماده ۲۰ آنها را انتخاب و بگذراند.

ماده ۲۵ : چنانچه قبل از شروع امتحانات آن نیمسال، نسبت به حذف دروس غیرمجاز اقدام نماید اما اگر این امر بعلت شرایط ویژه (انتقال - میهمان و ....) باشد به تشخیص شورای آموزشی واحد یا دانشکده ذیرپیوند می تواند مورد را موجه تلقی کرد.

ماده ۲۶ : در دوره کارشناسی ارشد پیوسته، ارائه دروس مربوط به مقطع کارشناسی ارشد تابع مقررات و ضوابط آیین نامه آموزشی مقطع مربوط می باشد.

واحد های دوره تابستان

ماده ۲۷ : حداکثر واحد های انتخابی مجاز برای دوره تابستانی ۶ واحد است و برای دانشجویانی که در تابستان فارغ التحصیل می گردند ۷ واحد می باشد.

تبصره ۱ - چنانچه در آخرین دوره تابستان دانشجویی علاوه بر ۶ واحد درسی (حتی اگر ۲ واحد آن کارآموزی باشد و در بین آنها پیش نیاز وابسته هم وجود داشته باشد) یک یا دو درس نظری هم داشته باشد می تواند ۶ واحد درسی را در تابستان انتخاب و آن درس یا دروس نظری را با استفاده از ماده ۲۰ و رعایت ماده ۲۸ در نیمسال بعد بگذراند.

تبصره ۲ - دانشجو در دوران تحصیل می تواند با موافقت واحد مبدا دوره تابستانی خود را در واحد های دانشگاهی دیگر که پذیرای او خواهد بود بگذراند.

تبصره ۳ - شهریه دوره تابستان برابر نصف شهریه ثابت نیمسالی به علاوه شهریه های متغیر دروس انتخابی می باشد و چنانچه از تبصره ۲ این ماده استفاده کند شهریه دوره تابستان منحصر به واحد مقصد پرداخت می نماید.

حداکثر مدت مجاز تحصیل

ماده ۲۸: حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجوی تمام وقت در دوره های کارданی و کارشناسی ناپیوسته ۲ سال ، کارشناسی پیوسته ۶ سال و کارشناسی ارشد پیوسته ۸/۵ سال است

تبصره ۱ - دانشجویانی که علاوه بر دروس برنامه آموزشی مصوب ملزم به گذراندن تعدادی دروس جبرانی و یا پیش نیاز دانشگاهی باشند ، به ازای هر ۸ واحد درسی اضافی یک نیمسال به سقف سنتوات مجاز تحصیل آنان اضافه می گردد.

تبصره ۲ - در صورتیکه دانشجو برای فراغت از تحصیل نیاز به افزایش سقف سنتوات داشته باشد، واحد دانشگاهی می تواند با تصویب گروه مربوط (در واحد های کوچک و مراکز دانشگاهی با تصویب شورای آموزشی) حداکثر مدت مجاز تحصیل دوره های کارشناسی و کاردانی و کارشناسی ناپیوسته را یک نیمسال و دوره های کارشناسی ارشد پیوسته را دو نیمسال افزایش دهد. (دوره تابستان به طول مدت نیمسال دوم افزوده می گردد)

ماده ۲۹ : دروس پیش نیاز دانشگاهی : آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری دانشگاه آزاد اسلامی در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در همه رشته های تحصیلی که نمره خام آنها در آزمون ورودی کمتر از ۳/۲ درصد باشد موظفند حسب نیازشته (حداکثر ۲ درس عمومی و ۲ درس دیگر) که از (حوزه معاونت آموزشی دانشگاه تعیین و ابلاغ گردیده) به عنوان دروس (پیش نیاز دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

تبصره ۱ - تعیین بیز مواد درسی دروس پیش نیاز دانشگاهی (که منابع آنها کتابهای دبیرستانی است) به عهده واحد دانشگاهی است و زمان ارائه آن در نیمسالهای اول و دوم سال شروع به تحصیل دانشجو می باشد.

تبصره ۲ - تعداد واحد های درسی هر یک از دروس پیش نیاز دانشگاهی در کلیه مقاطع تحصیلی ۲ واحد تعیین می گردد.

تبصره ۳ - مرکز آزمون دانشگاه آزاد اسلامی موظف است پس از اعلام نتایج آزمون ورودی ، کارنامه پذیرفته شدگان مشتمل بر نوع درس و درصد نمره خام آن دروس را در اختیار واحد های دانشگاهی ذیریط قرار دهد.

تبصره ۴ - دروس پیش نیاز دانشگاهی دروس دبیرستانی است و ارائه آنها همراه با دروس همنام دانشگاهی بلامانع می باشد .

تبصره ۵ - نمرات این دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در میانگین نمرات پایان نیمسال و همچنین در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود .

فهرست

حذف و اضافه درس

ماده ۳۶ : دانشجو می تواند پس از آغاز هر نیمسال تحصیلی در مهلتی که در تقویم دانشگاهی تعیین شده است تعدادی از دروس انتخابی خود را در صورت موافقت گروه آموزشی مربوط حذف کند و یا درس یا دروس دیگری علاوه بر آنچه قبلاً انتخاب کرده است انتخاب نماید مشروط بر آنکه تعداد واحد های درسی باقیمانده وی از حداقل مجاز کمتر نشود (۱۲ واحد برای دوره ای ، ۱۰ واحد برای پاره وقت ، ۸ واحد برای آموزش معلمان)

تبصره - دوره تابستانی از شمول مفاد این ماده مستثنی است .

حذف اضطراری

ماده ۳۷ : دانشجو می تواند تا ۵ هفته قبل از پایان نیمسال تحصیلی فقط یکی از درس‌های نظری یا عملی - نظری خود را حذف کند مشروط باینکه واحد های درسی باقی مانده وی از حداقل مجاز (دوره ای ۱۲ واحد - پاره وقت ۱۰ واحد ، آموزش معلمان ۸ واحد) کمتر نشود.

حذف کلیه واحد های انتخابی در یک نیمسال

ماده ۳۸ : حذف کلیه واحد های انتخابی در یک نیمسال تنها در صورتی مجاز است که دانشجو به تشخیص شورای آموزشی واحد دانشگاهی ذیریط قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد در این حال نیمسال مزبور عنوان مرخصی تحصیلی محسوب می گردد.

تبصره ۱ - چنانچه به دلایلی شورای آموزشی واحد بموقع تشکیل نشود و اینکار موجب لطمہ به دانشجو گردد نظر معاونت آموزشی واحد، ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲ - چنانچه با استقاده از مواد ۳۱ - ۳۲ و ۳۵ موجب حذف کلیه درس‌های یک نیمسال گردد آن نیمسال جزو مرخصی با احتساب در سنتوات محسوب می گردد.

تبصره ۳ - استفاده از مفاد ماده ۳۸ و تبصره ۲ آن موجب بازپرداخت شهریه های ثابت و متغیر نخواهد شد.

فهرست

ارزشیابی تحصیلی دانشجو

ماده ۳۹ : ارزشیابی تحصیلی دانشجو در هر درس توسط استاد آن درس بر اساس میزان حضور و فعالیت دانشجو در کلاس ، انجام تکالیف درسی، نتیجه امتحان بین نیمسال و همچنین پایان نیمسال صورت می گیرد.

تبصره ۱ - انجام امتحان میان ترم با هماهنگی و موافقت معاون آموزشی واحد خارج از ساعت تعیین شده در ماده ۹ آینه نامه امکان پذیر است در این صورت نمره امتحان میان ترم ۲۵٪ و سایر فعالیتهای کلاسی ۵٪ نمره درس

خواهد بود. نمره امتحان نیمسالی الزاماً باید ظرف مدت ۱۰ روز پس از امتحان به آموزش واحد تسلیم گردد.

تبصره ۲ - برگزاری امتحانات پایان نیمسال برای هر درس الزامي است .

ماده ۴ : معیار ارزیابی نمره است و نتیجه ارزیابی دانشجو در فاصله صفر تا بیست قرار می گیرد.

حداقل نمره قبولی

ماده ۱۴: حداقل نمره قبولی در هر درس از دروس ۱۰ (استثنائاً درس آشنایی با قرآن کریم ۱۲) می باشد. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامي حداقل نمره قبولی را کسب نکند ملزم به تکرار آن درس است .

تبصره ۱ - اگر دانشجویی در یک درس انتخابی یا اختیاری مردود شود، بجای آن درس می تواند از جدول دروس انتخابی یا اختیاری در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب نماید.

تبصره ۲ - برای هر درس در طول دوران تحصیل حداکثر یک نمره مردودی ثبت و در محاسبه میانگین نمرات تاثیر داده می شود و چنانچه دانشجو چند بار در یک درس مردود گردد نمره مردودی دفعه دوم و ببعد پس از ثبت بلا اثر بوده و حذف می گردد و در تعیین میانگین نیمسالی و کل محاسبه نمی شود.

تبصره ۳ - برای درس یا دروسی که شامل دو قسمت نظری و عملی است و دارای یک کد در سرفصل می باشد میانگین نمره هر دو قسمت آنها ملاک ارزیابی است، چنانچه دانشجو به هر دلیل در یک قسمت درس نمره نداشته باشد نمره قسمت دیگر حذف می گردد . در صورتیکه در یک قسمت درس نمره کمتر از ۱۰ احراز شده باشد اما میانگین آنها ۱۰ یا بالاتر گردد نیاز به تکرار درس نخواهد بود . اما چنانچه میانگین آنها کمتر از ۱۰ باشد دانشجو باید هر دو قسمت درس را مجدداً بگذراند.

تبصره ۴ - نمرات اعلام شده بر اساس رای کمیته های انضباطی غیر قابل حذف است و مشمول تبصره های ۲ و ۳ این ماده نخواهد شد (نمره تعیین شده در رای کمیته های انضباطی برای دو قسمت عملی - نظری درس منظور می گردد)

اعلام نمرات

ماده ۴۲ : نتایج امتحانات هر درس باید حداکثر تا یک هفته پس از تاریخ برگزاری امتحان آن درس به آموزش دانشکده یا واحد دانشگاهی اعلام گردد.

تبصره ۱ - پس از اعلام نتایج، دانشجو می تواند حداکثر تا یک هفته درخواست تجدید نظر در نمره امتحانات خود را به گروه آموزشی مربوط تسلیم کند و استاد مربوط باید حداکثر ظرف مدت یک هفته اعلام نظر نماید.

تبصره ۲ - نمره امتحانی پس از اعلام نهایی به اداره آموزش واحد دانشگاهی، مطلقاً قابل تغییر نیست.

تبصره ۳ - نتایج کلی امتحانات هر نیمسال باید قبل از نام نویسی نیمسال بعد اعلام شده باشد.

درس ناتمام

ماده ۴۳ : در مواردی مانند دروس پروژه نهایی ، کاراموزی ، کارورزی ، عملیات صحرایی ، تمرین دبیری در صورتی که به تشخیص استاد و تایید گروه آموزشی مربوط تکمیل آنها در طول مدت تعیین شده که ذیلاً درج می گردد میسر نباشد، آن درس یا دروس ناتمام تلقی شده و حذف می گردد و دانشجو موظف است با نظر گروه در نیمسال بعد مجدداً انتخاب و حتی الامکان با همان استاد بگذراند.

چنانچه دروس موضوع ماده ۴۳ د رنیمسال دوم سال تحصیلی ارائه گردد در صورت لزوم به دانشجو فرصت داده شود که بدون ثبت نام مجدد حداکثر تا پایان دوره تابستان تکمیل و عرضه کند اما اگر در دوره تابستان یا نیمسال اول ارائه گردد حداکثر تا پایان نیمسال اول تکمیل و تحويل نماید.

تبصره ۱ - نمره درس یا دروس موضوع ماده ۴۳ در نیمسال یا دوره تابستانی که انتخاب واحد نموده و نمره اخذ کرده است ثبت می گردد.

تبصره ۲ - در صورتی که در انتخاب مجدد منحصراً درس یا دروس ناتمام باقی داشته باشد دانشجو باید فقط ۵۰٪ شهریه ثابت یک نیمسال را پرداخت نماید اما اگر درس ناتمام را همراه دروس دیگر انتخاب نماید باید شهریه ثابت نیمسالی به علاوه شهریه متغیر دروس انتخابی را بپردازد.

بادآوری :

۱. منظور از حذف در مواد ۴۳-۴۱-۳۸-۳۷-۳۶-۳۵-۳۱-۲۲-۲۰ نیمسال و کل می باشد.
۲. کلیه حذف های موضوع این آیین نامه به استثنای موضوع ماده ۳۶ با قید عدد ماده مربوط مقابل نامدرس در کارنامه درج می گردد . مثال حذف ماده ۴۳ و ...

ماده ۴۴ : در پایان هر نیمسال ، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان همان نیمسال و همچنین در پایان دوره تحصیل میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود. برای محاسبه میانگین ، تعداد واحد های هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصلضرب ها ، بر تعداد کل واحد هایی که دانشجو برای آنها نمره قبولی یا ردی دریافت داشته است تقسیم می شود.

نام نویسی مشروط

ماده ۴۵ : میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال نباید کمتر از ۱۲ باشد ، در غیر اینصورت مشروط محسوب و نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد بصورت مشروط خواهد بود.

تبصره ۱ - دانشجویی که بصورت مشروط نام نویسی می کند ، جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را در آن نیمسال را ندارد.

تبصره ۲ - نیمسال که در آن ، دانشجو به هر دلیل تعداد واحد درسی کمتر از حداقل مقرر در ماده ۱۹ انتخاب کرده باشد به عنوان یک نیمسال تلقی می گردد.

تبصره ۳ - دوره تابستانی بعنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود اما در پایان دوره تابستان میانگین آن دوره و میانگین کل، مانند نیمسال های تحصیلی تعیین می گردد.

تبصره ۴ - اداره آموزش هر واحد دانشگاهی باید قبل از شروع ثبت نام هر نیمسال، مراتب مشروطی را به دانشجوی مشروط ، خانواده او و گروه آموزشی مربوط اعلام نماید.

د انشجوی مشروط

ماده ۴۶ : دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی نایپوسته که در دو نیمسال اعم از متواالی یا متناوب و دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی ارشد پیوسته که در سه نیمسال متواالی یا چهار نیمسال متناوب مشروط شوند (میانگین نمرات نیمسالی آنها کمتر از ۱۲ باشد) اخراجی تلقی می گردد.

تبصره ۱ - به دانشجویانیکه برای اولین بار مشمول ماده ۴۶ می گرددن در صورتیکه میانگین کل نمرات آنها حداقل ۱۰ باشد یک بار ارفاق می گردد تا تحصیل نمایند.

تبصره ۲ - به دانشجویان مشمول تبصره یک این ماده که در ترم ارفاقی و نیمسال های بعد از آن مجددا مشروط شوند به شرط اینکه، هم میانگین ترمی و هم میانگین کل (هر دو) ۱۱ و بالاتر گردد مجوز ادامه تحصیل از طرف معاونت آموزشی واحد دانشگاهی داده شود .

تبصره ۳ - چنانچه دانشجویان مقاطع کارشناسی پیوسته و کاردانی (پیوسته ، نایپوسته و طرح آموزش معلمان) ۶۰ واحد درسی را (بدون احتساب دروس وصایای حضرت امام (ره) ، آشنایی با قرآن کریم ، پیشنباز دانشگاهی و دروس جبرانی) گذرانده و در شرف اخراجی قطعی قرار گرفته باشند در صورت داشتن میانگین کل ۱۰ و یا بالاتر می توانند تا مقطع دوره کاردانی ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۴ - هنگامی میانگین ترمی و میانگین کل دانشجو ۱۰ و یا بالاتر (ترمی ۱۰ و کل ۱۰) باشد چنانچه حداکثر ۱۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد حوزه معاونت آموزشی واحد می تواند فرصت ادامه تحصیل را تا پایان دوره مربوط به اینگونه افراد بدهد .

تذکر - در صورتیکه با استفاده از تبصره های ماده ۴۶ آیین نامه آموزشی و یا بدلایل دیگر نیاز به افزایش سقف سالوات باشد با درخواست کتبی ذینفع ، دانشجو را به سیستم پاره وقت منتقل نمایند (ولو اینکه این سیستم در واحد وجود نداشته باشد)

نیمسال جبرانی

ماده ۴۷ : دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی نایپوسته که کلیه دروس دوره را گذرانده اند در صورت تمایل برای بالا بردن میانگین کل نمرات و کاهش تعداد نیمسال های مشروطی خود می توانند در پایان دوره حداکثر ۱۴ واحد از درس های نظری را که نمره کمتر از ۱۲ اخذ کرده اند در یک نیمسال و دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا سقف ۲۰ واحد درسی از درس های نظری که نمرات آنها کمتر از ۱۲ باشد در دو نیمسال تکرار کنند ، مشروط بر اینکه مدت تحصیل آنها با احتساب این مدت از سقف مجاز دوره تجاوز نکند در غیر این صورت به سیستم پاره وقت منتقل گردند.

تبصره ۱ - چنانچه دانشجو برای این منظور حداکثر دو درس نظری به میزان حداکثر ۴ واحد انتخاب نماید می توند به

صورت معرفی به استاد بگذراند (ولو اینکه قبلاً از ماده ۲۰ آیین نامه استفاده کرده باشد)

تبصره ۲- نمره اخذ شده هر درس چنانچه بالاتر از نمره کسب شده قبلی آن درس باشد در کارنامه نیمسالی که درس از آن انتخاب شده ثبت و در تعیین میانگین نیمسالی و کل محاسبه و نمره قبلی حذف (بلااثر) می گردد . در صورتی که با احتساب این نمره میانگین نیمسال مشروطی به حداقل ۱۲ برسد کلمه (مشروط) از کارنامه آن نیمسال دانشجو حذف می گردد . (این نمرات در عین حال در کارنامه نیمسال جبرانی دانشجو که ذیلا نشان داده شده و شامل کد درس ، نام درس ، نیمسالی که درس از آن انتخاب شده و نمره اخذ شده می باشد بدون تعیین میانگین و منحصرا به منظور کنترل ثبت می گردد) اما چنانچه نمره اخذ شده کمتر یا مساوی نمره قبلی باشد در کارنامه مزبور ثبت لیکن حذف و بلااثر می گردد .

تبصره ۳ - فقط دروس نظری دوره را که وضعیت نمره آن عادی باشد می توان در نیمسال جبرانی تکرار نمود بنابر این دروسی مانند پیش نیاز دانشگاهی و وصایای حضرت امام (ره) آشنایی با قرآن کریم و همچنین دروسی از دوره را که بر اساس رای کمیته انضباطی در آن نمره مردودی کسب شده باشد قابل تکرار نیست.

شماره دانشجویی		کد بایگانی		نام خانوادگی و نام		نام پدر		شماره شناسنامه	
تاریخ		صفحه		با اسمه تعالی		دانشگاه آزاد اسلامی واحد "د"		دانشگاه آزاد اسلامی واحد "	
تاریخ فارغ التحصیلی: ۸۲/۱۱/۱						سیستم آموزشی دوره ای		وضعیت تحصیلی : عادی	
محل تولد						قطعه و رشته تحصیلی: کارشناسی برق		قطعه و رشته تحصیلی: کارشناسی برق	
تاریخ تولد									
سال ورود: ۱۳۸۰									
۱۳۸۱-۸۲		نیمسال		شماره		نمره		امتحان	
۱۷	۱۸	دوم		ترم ۴		۹۴۸۱۱۲		۱۳۸۰-۸۱	اول
۲۶	۱۸	۲	راهنمازی			۹۴۸۱۲۳		۴۵	۱۰
۲۴	۱۷	۲	نقشه برداری مسیر			۹۴۸۱۲۳		۷۶	۱۹
۱۶	۱۶	۱	عملیات نقشه برداری مسیر			۹۴۸۱۲۳		۱۵۰/۳۱	۷۵/۱۵
۱-		۲	ژئودزی ۲ و محاسبات			۹۴۸۱۲۹		۳۶	۱۸
۱۸	۱۸	۱	نقشه برداری زیرزمینی			۹۴۸۱۲۴		۲۸	۱۹
۴۸	۱۶	۲	نجوم			۹۴۸۱۴۰		۷۲	۱۸
۱۷	۱۷	۱	تعمیر و نگهداری وسائل نقشه			۹۴۰۱۱۷		۴۰	۲۰
۱۹	۱۹	۱	تعمیر و نگهداری وسائل نقشه			۹۴۰۱۲۲			
۳۲	۱۶	۲	زبان فنی			۹۴۰۱۱۵			
۱۹	۱۹	۱	تربیت بدنی (۱) عملی			۴۰۰۴۰۴			
۱-		۱	جمعیت و تنظیم خانواده			۴۰۰۳۴۵			
واحد انتخابی: ۱۴ امتیاز: ۳۳۹		۱۷/۸۲		معدل:		۱۷/۸۲		۲۲۸/۵۰	
کل واحد انتخابی: ۷۵ امتیازات: ۱۲۵۰/۲۵		۱۷/۸۲		معدل کل:		۲۳۸/۵۰		کل واحد انتخابی: ۱۹ امتیاز: ۱۹	
۱۳۸۱-۸۲		نایاب		شماره		نمره		امتحان	
۱۷	۱۷	۱	جمعیت و تنظیم خانواده			۴۰۰۳۴۵		۱۳۸۰-۸۱	دوم
۱۶	۱۶	۱	اردوی عملیاتی زیرزمینی			۹۴۰۲۰۶		۱۷	۱۷
۳۲	۱۶	۲	اردوی عملیاتی زمینی			۹۴۰۲۰۷		۲۰	۱
۵/۴۶	۵/۱۵	۳	ژئودزی ۲ و محاسبات			۹۴۸۱۲۹		۳۶	۱۸
واحد انتخابی: ۷ امتیاز: ۱۱۱/۵		۱۵/۹۳		معدل:		۱۷/۷۷		۲۹۱/۵۰	
کل واحد انتخابی: ۸۲ امتیازات: ۱۳۶۶/۷۵		۱۶/۶۷		معدل کل:		۷۲۹/۵		کل واحد انتخابی: ۴۱ امتیاز: ۴۱	
کل واحد های قبولی : ۸۲									
کارنامه نیمسال جبرانی موضوع ماده ۴۷									
نیمسال اول		۸۲-۸۳		نیمسال اول		۸۲-۸۳		نیمسال اول	
۲۶	۱۸	۲	معارف اسلامی ۱			۴۰۰۳۰۱		۲۴	۱۲
۵۱	۱۷	۳	فتورگرامتری ۲			۶۴۹۱۲۶		۵/۱۴	۲
۳۲	۵/۱۶	۲	تئوري خطاها			۹۴۸۱۱۱		بدون تا	۱۰

۰/۲۳	۷۵/۱۴	۲	۹۴۸۱۰۲	ریاضیات کاربردی	۸۱-۱	۰۱	۱۷	۳	۹۴۸۱۲۶	فتوگرامتری ۲
واحد انتخابی : ۲۰	امتیاز : ۲۸۶/۷۵	معدل : ۱۴/۳۴	کل واحد انتخابی : ۶۱	امتیازات : ۱۰۱۶/۲۵	معدل کل : ۱۶/۶۶	واحد انتخابی : ۲۰	امتیاز : ۲۸۶/۷۵	معدل : ۱۴/۳۴	کل واحد انتخابی : ۶۱	امتیازات : ۱۰۱۶/۲۵

نام و نام خانوادگی و امضاء مسؤول ثبت نمرات نام و نام خانوادگی و امضاء مدیر آموزش واحد دانشگاهی و مهر آموزش

فهرست

مرخصی تحصیلی

ماده ۴۸ : دانشجو میتواند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، حداکثر دو نیمسال و در دوره های کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته چهار نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱ - استفاده از مرخصی تحصیلی در چند نیمسال متوالی بلامانع است . دانشجو موظف است برای نیمسالهای مورد درخواست خود مطابق ماده ۴۹ این آیین نامه تقاضای خود را به واحد دانشگاهی ذیربیط تسلیم نموده و موافقت لازم را برای مرخصی تحصیلی کسب کند.

تبصره ۲ - مدت مرخصی تحصیلی (به استثنای مرخصی موضوع تبصره ۳ ماده ۳ و تبصره ۲ و ۳ ماده ۴۹ و همچنین یک نیمسال مرخصی زایمان) جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می شود.

ماده ۴۹ : تقاضای مرخصی تحصیلی باید بصورت کتبی ، حداقل دو هفته قبل از شروع انتخاب واحد توسط دانشجو ، به اداره آموزش واحد دانشگاهی ذیربیط تسلیم گردد. اداره آموزش موظف است پس از بررسی وضعیت تحصیلی دانشجو قبل از اتمام مهلت انتخاب واحد موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتبی به وی ابلاغ کند.

تبصره ۱ - واحد آموزش ، زمانی با درخواست مرخصی موافقت می نماید که دانشجو از نظر گذراندن بقیه دروس دوره دچار مشکل نگردد.

تبصره ۲ - دانشجویانی که بعنوان همسر یا فرزند (به شرط نداشتن منع نظام وظیفه) یکی از اعضای هیئت علمی که از فرصت مطالعاتی استفاده می کند ، کارکنان دولت یا یکی از دانشجویان بورسیه ، به صورت همراه ، بخارج از کشور می روند می توانند با ارائه حکم ماموریت همسر و ولی به تشخیص و تایید شورای آموزشی واحد دانشگاهی علاوه بر استفاده از میزان مرخصی استحقاقی در طول دوره تحصیل ، تا ۴ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سالهای گذشته میتوانند . در این صورت باید نصف شهریه ثابت نیمسال های مرخصی برابر تعریفه آخرين نیمسالی که به تحصیل اشتغال داشته اند پرداخت نمایند .

تبصره ۳ - مرخصی های اجباری که واحد دانشگاهی بدلیل تشکیل نشدن کلاس یا عدم ارائه درس صادر می کند جزو سالهای اجباری دانشجو محسوب نمی شود و شهریه ای بابت آن دریافت نمی گردد.

فهرست

انصراف از تحصیل

ماده ۵۰ : دانشجو در صورت تمایل می تواند در خواست انصراف از تحصیل نماید . دانشجوی منصرف از تحصیل باید هزینه انصراف را برابر آخرین دستورالعمل مربوط بپردازد . دانشجوی انصرافی می تواند به فاصله سه ماه انصراف خود را پس بگیرد در غیراینصورت واحد دانشگاهی باید حکم انصراف را صادر و به دانشجو ابلاغ نماید. (صدور حکم انصراف قبل از گذشت سه ماه با درخواست کتبی دانشجو و ولی او بلامانع است).

تبصره ۱ - قبل از انقضای مهلت مقرر واحد دانشگاهی موظف است مراتب انصراف دانشجو را به طریق مقتضی به اطلاع والدین دانشجو برساند .

تبصره ۲ - پس از صدور حکم انصراف ، تقاضای بازگشت به تحصیل دانشجو پذیرفته نیست و رابطه چنین دانشجویی با دانشگاه قطع می گردد . در صورت مشمول بودن دانشجو ، واحد دانشگاهی مکلف است یک ماه پس از صدور حکم بلافضله مراتب را به اداره وظیفه عمومی اطلاع دهد.

ماده ۵۱ : ترک تحصیل یا عدم مراجعة دانشجو به واحد دانشگاهی (بدون اخذ مرخصی) در یک نیمسال انصراف از تحصیل محسوب می شود و دانشجوی منصرف حق ادامه تحصیل را نخواهد داشت.

تبصره - در موارد استثنایی که ترک تحصیل دانشجو موجه باشد باید حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال دلایل آن را به واحد دانشگاهی اعلام نماید. در صورت تایید موجه بودن ترک تحصیل توسط واحد دانشگاهی، آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

فهرست

دانشجویان انتقالی و میهمان

ماده ۵۲ : دانشجویانی که از یک واحد دانشگاهی به واحد دیگر در همان رشته و مقطع تحصیلی خود (بدون تغییر رشته و تغییر گرایش و بدون شرکت در آزمون مجدد ورودی) با مجوز سازمان مرکزی منتقل می گردند تمام نمرات درسی آنان اعم از قبولی یا ردی و سوابق آموزشی از لحاظ مشروطی و موارد دیگر عیناً در سوابق آنها در واحد مقصد ضبط و در کارنامه وی ثبت می گردد. در این حال کلیه واحد های درسی گذرانده شده قبلی با نمره ۱۰ و بالاتر، در واحد مقصد پذیرفته می شود. این قبیل دانشجویان مشمول پرداخت هزینه انتقال برابر آخرين تعریفه دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۱ - واحد های درسی گذرانده شده دانشجویان انتقالی موضوع ماده ۵۲ که توام با تغییر رشته یا تغییر گرایش باشد با رعایت مفاد ماده ۶۷ این آیین نامه بدون در نظر گرفتن تبصره ۳ آن توسط گروه آموزشی ذیرپیو و متشکل از حداقل سه عضو هیئت علمی آن رشته در واحد دانشگاهی مقصد معادلسازی و دروس پذیرفته شده در کارنامه جدید دانشجو در واحد مقصد ثبت می گردد، سایر سوابق تحصیلی دانشجو بلاتر می ماند. مبنای محاسبه ورودی این قبیل دانشجویان همان زمان پذیرش در آزمون می باشد. این قبیل دانشجویان موظف به پرداخت هزینه انتقال و هزینه معادلسازی برابر آخرين تعریفه دانشگاه خواهند بود.

تبصره ۲ - دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی دانشگاههای دولتی یا موسسات غیردولتی مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پژوهشی که به دانشگاه آزاد اسلامی منتقل می شوند دروس گذرانده آنها معادلسازی و با نمره ۱۲ و بالاتر پذیرفته می گردد.

ماده ۵۳ : مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط واحد دانشگاهی مقصد صادر می شود.

ماده ۵۴ : واحد های درسی که دانشجوی میهمان بایستی در واحد مقصد بگذراند با نظر گروه آموزشی مربوط در واحد دانشگاهی مبدأ تعیین می گردد.

تبصره - دانشجوی میهمان علاوه بر پرداخت شهریه ثابت و متغیر هر نیمسال به واحد دانشگاهی مقصد بایستی شهریه ثابت آن نیمسال را به واحد مبدأ و هزینه انتقال موقت را برابر آخرين دستورالعمل مربوط از طریق واحد مبدأ به سازمان مرکزی دانشگاه پردازد.

ماده ۵۵ : در مواردی که واحد دانشگاهی مبدأ نتواند بعضی از دروس الزامي دوره را در یک نیمسال معین عرضه نماید دانشجو می تواند با صلاحیت واحد دانشگاهی مبدأ و موافقت واحد دانشگاهی مقصد فقط برای یک بار در طول دوره تحصیل، کمتر از حداقل واحد های درسی محاسبه تعیین شده (۱۱ واحد برای تمام وقت و ۹ واحد برای پاره وقت و ۷ واحد برای آموزش معلمان) در یک نیمسال اضافی در واحد های دیگر دانشگاهی بگذراند. در این حال دانشجو موظف به پرداخت شهریه ثابت بعلاوه شهریه متغیر دروس انتخابی در واحد مبدأ و شهریه متغیر دروسی را که در واحد مقصد انتخاب می نماید به واحد مقصد می باشد.

تبصره ۱ - استفاده مجدد از ماده ۵۵ در نیمسال آخر تحصیلی مشروط بر آنکه دانشجو بتواند در آن نیمسال فارغ التحصیل گردد و درسی به عنوان معرفی به استاد باقی نداشته باشد با صلاحیت واحد های مبدأ و مقصد امکان پذیر است.

تبصره ۲ - واحد های درسی دانشجوی مشمول این ماده توسط گروه آموزشی واحد مبدأ تعیین می گردد اما چنانچه امتحان دروس انتخابی در واحد های مبدأ و مقصد همزمان باشد بطوریکه دانشجو نتواند در امتحانات آنها در هر دو واحد دانشگاهی مربوط شرکت نماید باید یکی از آنها را حذف کند.

ماده ۵۶ : واحد های انتخابی دانشجوی میهمان و دانشجویانیکه از ماده ۵۵ استفاده نموده اند پس از استعلام واحد مبدأ از واحد مقصد و اطمینان از صحت آن عیناً در کارنامه دانشجو در واحد دانشگاهی مبدأ ثبت می شود و نمرات آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل نمرات وی منظور می گردد.

ماده ۵۷ : در هر صورت مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی میهمان توسط واحد دانشگاهی مبدأ صادر خواهد شد.

فهرست

تغییر رشته

ماده ۵۸ : دانشجو در طول دوران تحصیل در صورت داشتن کلیه شرایط زیر با موافقت واحد دانشگاهی مربوط و تصویب سازمان مرکزی می تواند به رشته دیگری در همان گروه آزمایشی پذیرفته شده تغییر رشته دهد.

ماده ۵۸-۱ : ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

ماده ۵۸-۲ : متقاضی حداقل ۱۲ واحد در دوره کاردانی و ۲۴ واحد در دوره کارشناسی را گذرانده باشد.

ماده ۵۸-۳ : میانگین کل واحدهای گذرانده متقاضی کمتر از ۱۲ نباشد.

ماده ۵۸-۴ : نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون آخرین فرد پذیرفته شده در رشته مورد تقاضا در همان سال ورود فرد به دانشگاه ، کمتر نباشد.

ماده ۵۸-۵ : با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل ، متقاضی امکان گذراندن واحدهای درسی رشته جدید را داشته باشد.

تبصره ۱- تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد دارند ، بارعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیریط امکانپذیر است.

تبصره ۲- تغییر رشته دانشجویان دوره کارشناسی نایبسوته مجاز نیست.

تبصره ۳- تغییر رشته به رشته هایی که در ضوابط گزینش آنها محدودیت ورودی پیش بینی شده ، موكول به احراز شرایط مربوط است.

ماده ۵۹ : دانشجو در هر یک از مقاطع تحصیلی تنها یکبار می تواند تغییر رشته دهد.

ماده ۶۰ : در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته ، دانشجو موظف است در اولین نیمسال در رشته جدید نام نویسی کند.

تبصره - عدم نام نویسی دانشجو در رشته جدید به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می گردد و دانشجو در طول دوران تحصیل حق تغییر رشته مجدد را نخواهد داشت.

ماده ۶۱ : چنانچه تغییر رشته دانشجو ، انتقال وی را از یک واحد دانشگاهی به واحد دانشگاهی دیگر ایجاب کند متقاضی علاوه بر دارا بودن شرایط تغییر رشته ، باید واحد شرایط انتقال نیز باشد.

ماده ۶۲ : واحد های درسی گذرانده شده دانشجو ، توسط گروه آموزشی رشته مورد تقاضا ، بررسی و برابر ضوابط (ماده ۶۷ این آیین نامه) معادلسازی می گردد.

تبصره ۱- چنانچه تعداد واحد های درسی یا دروس پذیرفته شده از تعداد واحد های همان درس یا دروس در رشته جدید باشد ، تعداد واحد های آن درس یا دروس در رشته جدید محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲- دروس پذیرفته شده ، در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل نمرات در پایان تحصیل منظور می گردد.

تبصره ۳- در صورتی که تعداد واحد های پذیرفته نشده دانشجو در حدی باشد که امکان گذراندن واحد های مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز تحصیل از دانشجو سلب کند ، تغییر رشته عملی نخواهد شد.

ماده ۶۳ : چنانچه دانشجو در دوران تحصیل دچار بیماری یا سانجه ای گردد که توانایی ادامه تحصیل در آن رشته و یا بهره گیری از کارآئی حاصل از آن را طبق نظر کمیسیون پزشکی دانشگاه ، از دست بدهد ، می تواند بر اساس مفاد این فصل به رشته دیگری که متناسب با نزدیکترین رشته از لحاظ نمره آزمون در همان گروه آزمایشی باشد تغییر رشته دهد. در این حال دانشجو از رعایت مقررات ماده ۵۸ (باستثناء بند ۱) و ماده ۶۱ این آیین نامه معاف می باشد.

ماده ۶۴ : در مواردی که نقص عضو یا بیماری دانشجو به گونه ای باشد که وی در هیچ یک از رشته های گروه آزمایشی مربوط نتواند ادامه تحصیل دهد ، شورای آموزشی واحد دانشگاهی مربوط ، پس از بررسی کامل تقاضای دانشجو ، پیشنهاد خود را در مورد تغییر رشته دانشجو به گروه آزمایشی دیگر به همراه مدارک استناد جهت طرح در شورای آموزشی دانشگاه ، به سازمان مرکزی ارسال می کند، تصمیم شورای آموزشی دانشگاه لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۶۵ : متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را با نضمam مدارک لازم حداقل ۶ هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به آموزش واحد دانشگاهی مربوط تسليم نماید.

ماده ۶۶ : آموزش واحد دانشگاهی حداکثر طرف مدت یک هفته از تاریخ دریافت تقاضا ، درخواست متقاضی را مورد بررسی قرار داده و پرونده تکمیل شده دانشجو را به همراه ریز نمرات ، بر حسب مورد به گروه آزمایشی مورد تقاضا یا شورای آموزشی واحد دانشگاهی ارسال می کند. گروه یا شورای آموزشی واحد دانشگاهی موظف است حداکثر طرف دو هفته از تاریخ دریافت مدارک ، نتیجه را به آموزش واحد دانشگاهی اعلام کند. در صورت موافقت با تغییر رشته ، واحد دانشگاهی مراتب را به همراه کلیه مدارک جهت تصویب نهایی به سازمان مرکزی ارسال می کند. سازمان مرکزی موظف است حداکثر یک هفته قبل از شروع نام نویسی ، نتیجه را به واحد دانشگاهی اعلام دارد.

یاد آوری : فصل دوازدهم در حال حاضر در دانشگاه اجرا نمی شود.

فهرست

معادلسازی واحدهای درسی گذرانده شده پذیرفته شدگان آزمون ورودی

ماده ۶۷ : معادلسازی واحد های درسی گذرانده شده پذیرفته شدگانی که قبل از درسی را در یکی از واحد های دانشگاهی و یا سایر موسسات آموزش عالی معتبر داخل یا خارج از کشور گذرانده اند ، مشروط به شرایط زیر است:

۶۷-۱ دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به تحصیل در رشته جدید باشد.

۲ - ۶۷ دانشجو از طریق آزمون سراسری وارد دانشگاه یا موسسه آموزش عالی قبلی شده باشد.

۳ - ۶۷ دروس گذرانده شده قبلی از نظر تعداد واحد درسی کمتر از تعداد واحد درسی دوره جدید نباشد.

۴ - ۶۷ محتوای آموزشی دروس گذرانده شده حداقل ۸۰% با محتوای دروس مشابه در رشته جدید مطابقت داشته و نمره هر یک از دروس کمتر از ۱۲ نباشد.

تبصره ۱ - معادلسازی دروس توسط ۲نفر از اعضای گروه آموزشی ذیریط در واحد های دانشگاهی پذیرنده دانشجو با رعایت موارد فوق انجام می شود.

تبصره ۲ - نمرات دروس پذیرفته شده عیناً در کارنامه دانشجو ثبت می شود و در تعیین میانگین نیمسال محاسبه نمی گردد ولی در میانگین کل نمرات درپایان دوره محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳ - به ازای هر ۲۰ واحد درسی معادلسازی و پذیرفته شده، یک نیمسال و کسری از واحد های باقیمانده که از ۱۲ واحد کمتر نباشد نیز یک نیمسال از مدت مجاز تحصیل کسر می گردد.

تبصره ۴ - پذیرفته شدگان آزمون سراسری در دوره های کاردانی و کارشناسی چنانچه قبل از درسی را در یکی از دوره های کاردانی یا کارشناسی گذرانده باشند برابر مفاد ماده ۶۷ آیین نامه آموزشی و بند های مربوط قابل معادلسازی است.

تبصره ۵ - دروس فارغ التحصیلان مقاطع کاردانی و کارشناسی که در آزمون ورودی مقاطع کاردانی یا کارشناسی رشته یا گرایش دیگری پذیرفته می شوند برابر مفاد ماده ۶۷ آیین نامه آموزشی و بند های آن قابل معادلسازی است.

تبصره ۶ - هزینه معادلسازی هر واحد درسی برابر یک سوم شهریه متغیر درس مربوط مطابق با آخرین دستورالعمل شهریه می باشد.

تبصره ۷ - معادلسازی و پذیرش دروس گذرانده شده دانشجویان انتقالی و میهمان بر اساس ماده ۵۲ و تبصره های آن انجام پذیر است.

تبصره ۸ - معادلسازی دروس عمومی و تربیتی دانشجویان و فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم با دروس دانشگاهی بر اساس مصوبه جلسه ۲۸۸ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳/۹/۷۳ که ضمیمه این آیین نامه می باشد انجام می گیرد.

تبصره ۹ - معادلسازی باید در نیمسال اول شروع به تحصیل دانشجو انجام شود لیکن چنانچه بدلا لیلی بتاخیر افتاد انجام آن باید با مقررات زمان شروع به تحصیل دانشجو صورت گیرد .

فهرست

حضور و غیاب دانشجو

ماده ۳۰ : حضور دانشجو در تمامی برنامه های درسی اعم از نظری، عملی ، نظری - عملی کارآموزی و کارورزی و دیگر فعالیتهاي آموزشی الزامي است.

ماده ۳۱ : غیبت غیرموجه دانشجو در بیش از سه شانزدهم ساعت هر یک از دروس نظری، عملی یا نظری - عملی کارآموزی و کارورزی تا حد سه درس در طول نیمسال موجب حذف آن دروس خواهد شد ولی برای بیش از ۳ درس نمره صفر در آن درس یا دروس منظور می گردد.

ماده ۳۲ : غیبت موجه دانشجو در بیش از سه شانزدهم ساعت هر یک از دروس نظری ؛ عملی یا نظری - عملی کارآموزی و کارورزی در طول نیمسال موجب حذف آن درس می شود.

تبصره ۱ - در صورت استفاده از ماده ۲۱ و ۲۲ رعایت حداقل واحد (حسب نظام آموزشی) در نیمسال لازم نیست . اما نیمسال مزبور به عنوان نیمسال كامل جزو سیوات تحصیل دانشجو محسوب می گردد و چنانچه میانگین نمرات امتحانی دانشجو در این نیمسال کمتر از ۱۲ باشد براساس ماده ۴۵ این آیین نامه مشروط به حساب می آید.

تبصره ۲ - حذف درس بر اثر غیبت موجه و غیبت غیر موجه موضوع ماده ۲۱ و ماده ۲۲ موجب بازپرداخت شهریه پرداختی دانشجو اعم از ثابت و متغیر نخواهد بود.

تبصره ۳ - در مورد دروسی که شامل دو قسمت نظری و عملی باشد در صورتی که غیبت دانشجو از سه شانزدهم ساعات مربوط به هر یک از دو قسمت تجاوز کند، دانشجو برای تام آن درس غایب محسوب می شود .

ماده ۲۳ : غیبت تا حد مجاز (اعم از موجه و غیرموجه) دانشجو را از انجام تکالیف درسی، آزمایشگاهی و عملیات مربوط معاف نمی کند.

ماده ۲۴ : میزان غیبتها بر اساس حضور و غیاب هفتگی استادان که قبل از شروع امتحانات هر نیمسال به اداره آموزش گزارش می شود ، محاسبه می گردد.

غیبت در جلسه امتحان

ماده ۲۵ : غیبت موجه در جلسه امتحان هر درس و نیز غیبت غیرموجه تا ۳ درس موجب حذف آن درس یا دروس می شود .

تصریه ۱ - غیبت غیرموجه در جلسه امتحان بیش از ۳ درس به منزله نمره صفر در امتحان آن درس یا دروس خواهد بود.

تصریه ۲ - تعیین غیبت موجه و غیر موجه دانشجو به عهده شورای آموزشی واحد دانشگاهی است .

تصریه ۳ - در صورت استفاده از ماده ۲۵ رعایت حداقل ۱۲ واحد در نیمسال (موضوع ماده ۱۹) لازم نیست .

فهرست

فراغت از تحصیل

ماده ۶۸ : دانشجویی که یکی از دوره های کاردانی ، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته را با توجه به مجموعه شرایط زیر گذرانده باشد فارغ التحصیل شناخته شده و می تواند مدرک خود را دریافت نماید.

۱ - ۶۸ - از طریق شرکت و قبولی در آزمون سراسری دانشگاه آزاد اسلامی و یا براساس آیین نامه انتقال حذف شود ، به دوره راه یافته باشد.

۲ - ۶۸ - میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره تحصیل حداقل ۱۲ باشد.

۳ - ۶۸ - کلیه واحد های درسی رشته مربوطه را برابر سرفصل مصوب و طبق برنامه معمول دانشگاه آزاد اسلامی با موفقیت گذرانده و تا پایان تحصیلات مشمول ماده ۶ آیین نامه آموزشی نباشد.

۴ - ۶۸ - به دانشجویانیکه پس از اتمام دروس دوره میانگین کل آنها بین ۱۰ - ۱۲ بوده و یا در شمول ماده ۶ آیین نامه آموزشی قرار گرفته باشند اما با اعمال ماده ۷ و تبصره آن و سایر موارد، شرایط مفاد بندهای ۲-۶۸ و ۳-۶۸ را احرار می کنند نیز مدرک مرسوم دانشگاهی اعطا می گردد.

۵ - ۶۸ - به دانشجویانیکه پس از اتمام دروس دوره میانگین کل آنها بین ۱۰ - ۱۲ بوده و یا مشمول ماده ۶ آیین نامه می باشند و با اعمال مفاد بند ۴ - ۶۸ شرایط لازم را برای دریافت مدرک مرسوم کسب نمی کنند و یا بدلایلی (مشکل نظام وظیفه و ...) قادر به اجرای مفاد بند ۴ - ۶۸ نمی باشند مدرک مصوب اعطا می گردد.

ماده ۶۹ : تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو حداقل تا ۱۵ روز پس از آخرین امتحان وی در آخرین نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی خواهد بود.

تصریه : در مواردی که انجام کارآموزی و یا دفاع از پروژه پایانی موخر بر تاریخ آخرین امتحان باشد، تاریخ اخیر ملاک فراغت از تحصیل دانشجو خواهد بود.

ماده ۷۰ : واحد های دانشگاهی موظفند حداقل طی ۶ هفته از تحصیل دانشجو نسبت به صدور گواهینامه وقت اقدام کرده، کلیه سوابق تحصیلی و کارنامه های نیمسال های تحصیلی آنان را طبق فرمهای مربوطه به سازمان مرکزی ارسال دارند و در صورت مشمول بودن دانشجوی ذکور وی را به حوزه نظام وظیفه معرفی نمایند در غیر اینصورت واحد دانشگاهی مسئول خواهد بود .

ماده ۷۱ : تایید مدرک تحصیلی ، براساس سوابق و مدارک مربوط از طریق سازمان مرکزی دانشگاه به ترتیب زیر صورت خواهد گرفت:

۱-۷۱ تایید گواهینامه وقت فراغت از تحصیل پس از بررسی سوابق تحصیلی دانشجویان، براساس برنامه و مقررات آموزشی مصوب دانشگاه انجام می گیرد.

۷۱-۲ تایید دانشنامه فارغ التحصیلان پس از طی مراحل مربوط حداکثر ظرف ۳ ماه از تاریخ تایید گواهینامه موقت صورت می گیرد .

ماده ۷۲ : ارزشیابی سوابق تحصیلی دانشجویانی که ادامه تحصیل آنها براساس مقررات این آیین نامه امکان پذیر نباشد و یا بدلایل آموزشی امکان فراغت از تحصیل در مقطع مربوط را نداشته باشند و یا بطور کلی مایل به ادامه تحصیل نباشند ، برحسب مورد به ترتیب زیر انجام خواهد شد .

۱-۱ به آن دسته از متقاضیان ورودی سال ۷۶ و بعد که حداقل ۷۰ واحد درسی دوره را با میانگین کل ۱۰ و بالاتر در یکی از مقاطع کارشناسی ارشد پیوسته و یا کارشناسی پیوسته گذرانده باشند برابر ماده ۶۸ آیین نامه مدرک کاردانی در رشته، اعطای خواهد شد.

تبصره ۱ - صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته ، یا مجری بودن واحد دانشگاهی دانشگاه صادر کننده صورت می گیرد .

تبصره ۲ - چنانچه دانشجو در شرایط اخراجی قرار گرفته باشد بدون پرداخت هزینه ای به نام انصراف و در غیر اینصورت در شمول مواد ۵۰ و ۵۱ قرار گرفته ملزم به پرداخت هزینه انصراف خواهد بود .

۲-۲ آن گروه از متقاضیانی که حداقل ۱۴۰ واحد درسی دوره را در مقطع کارشناسی ارشد پیوسته گذرانده و میانگین کل حداقل ۱۲ را کسب کرده باشند می توانند با رعایت تبصره ۲ بند ۱-۷۲ مدرک کارشناسی در رشته مربوط دریافت دارند در غیر اینصورت برابر رای کمیسیون موارد خاص آموزشی و دانشجویی سازمان مرکزی عمل گردد.

فهرست

تقویم دانشگاهی

ماده ۷۳ : زمان بندی فعالیتهای آموزشی سالانه دانشگاه آزاد اسلامی در کلیه واحد های دانشگاهی به ترتیب زیر انجام می گردد:

۱-۱ نیمسال اول :

- نام نویسی در چهارمین هفته شهریور ماه

- شروع درس از اول مهر ماه

- نام نویسی با تأخیر در نخستین هفته مهر ماه

- حذف و اضافه در هفته دوم مهر ماه

- حذف اضطراری در هفته یازدهم

- پایان درس، آخرین روز هفته شانزدهم

- امتحانات طی حداکثر دو هفته پس از پایان درس

۱-۲ نیمسال دوم:

- نام نویسی در سومین هفته بهمن ماه

- آغاز درس از چهارمین هفته بهمن ماه

- نام نویسی با تأخیر در چهارمین هفته بهمن ماه

- حذف و اضافه در هفته اول اسفند ماه

- حذف اضطراری در هفته آخر اردیبهشت ماه

- پایان درس، آخرین روز هفته آخر خرداد ماه

- امتحانات طی حداکثر دو هفته پس از پایان درس

تبصره - تعطیلات نوروزی جزو مدت آموزش نیمسال دوم محسوب نمی شود

۷۳-۲ دوره تابستانی

- نام نویسی طی دو روز در هفته سوم تیرماه

- آغاز درس از چهارمین هفته تیر ماه

- پایان درس، آخرین روز هفته ششم دوره

- انجام امتحانات طی یک هفته پس از پایان درس.

ماده ۷۴ : دانشجویانیکه برابر تقویم دانشگاهی با تاخیر ثبت نام می کنند ، مدت تاخیر آنان بعنوان مرخصی محسوب می شود.

ماده ۷۵ : در دوره تابستانی ثبت نام با تاخیر مجاز نیست.

ماده ۷۶ : مهلت نام نویسی برای پذیرفته شدگان آزمون ورودی، همه ساله به صورت جداگانه پس از انتشار اسمایی پذیرفته شدگان اعلام خواهد شد.

تبصره - واحد های دانشگاهی موظف هستند دانشجویان جدید را از طریق تشکیل جلسات توجیهی با کم و کیف آموزش دانشگاهی و مقررات مربوط آشنا سازند.

این آیین نامه در ۱۵ فصل ، ۷۶ ماده ، ۹۹ تبصره و ۱ تذکر در کمیسیون تدوین آیین نامه ها مورد بازبینی قرار گرفت و بر اساس نظر معاونان آموزشی واحدهای دانشگاهی در سمینار سراسری مهرماه ۱۳۸۱ بررسی و به تصویب نهایی رسید و از نیمسال دوم سال تحصیل ۱۳۸۱/۸۲ برای کلیه شاغلین به تحصیل در دوره های کاردانی (پیوسته ، ناپیوسته) کارشناسی ارشد پیوسته در دانشگاه آزاد اسلامی لازم الاجرا است.

فهرست

آیین نامه آموزشی نظام آموزش پاره وقت

مقدمه :

به منظور بسط و اشاعه دانش در بین اقشار مختلف اجتماع ، متناسب با ذوق ، سلیقه و امکانات آنها از یک طرف و پاسخگویی به نیازهایی منظور تامین نیروی انسانی متخصص از طرف دیگر ، دانشگاه آزاد اسلامی نظام آموزش پاره وقت را به موازات نظام آموزش تمام وقت برابر مقررات این آیین نامه به اجرا می گذارد.

ماده ۱ : در جهت پاسخگویی به نیاز آن عده از متقاضیانی که به هر دلیل نمی توانند در دوره تمام وقت دانشگاه آزاد اسلامی به ادامه تحصیل بپردازند، نظام آموزشی پاره وقت در مقاطع کاردانی ، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته به اجرا گذارده می شود.

ماده ۲ : برقراری و اجرای نظام آموزش پاره وقت در واحد های دانشگاهی ، با توجه به امکانات هر واحد ؛ پس از کسب مجوز از سازمان مرکزی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره - آموزش پاره وقت در هیچ یک از رشته های گروه پزشکی مجاز نیست.

ماده ۳ : شرایط ورود به نظام آموزش پاره وقت به شرح زیر است:

۳-۱ داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات مربوط.

۳-۲ پذیرفته شدن در آزمون ورودی سراسری ذیریط.

ماده ۴ : عنوان ، محتوا و حجم دروس هر رشته در نظام پاره وقت، عیناً همان عنوان ، محتوا و حجم دروس در برنامه های نظام آموزش تمام وقت دانشگاه است. بنابراین از حیث برنامه درسی هیچگونه اختلافی بین دو نظام آموزش پاره وقت و تمام وقت وجود ندارد.

ماده ۵ : در نظام آموز پاره وقت، دانشجو می تواند ، حداقل ۱۰ واحد و حداقل ۲۰ واحد درسی را در هر نیمسال تحصیلی انتخاب کند.

تبصره ۱ - در مواردی که میانگین قبل دانشجو حداقل ۱۷ باشد دانشجو می تواند با نظر گروه آموزشی ذیربیط برای نیمسال بعد ۲۴ واحد درسی را انتخاب کند.

ماده ۶ : حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دوره کاردانی ۴ سال و برای دوره کارشناسی ۸ سال است .

تبصره ۱ - حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دانشجویان دوره کارشناسی که از معافیت تحصیلی استفاده می نمایند ۷ سال است.

تبصره ۲ - دانشجویان نظام آموزشی پاره وقت در شمول تبصره های ۱ و ۲ ماده ۲۸ آین نامه نظام آموزش دوره ای قرار میگیرند.

ماده ۷ : دانشجویانی که تا قبل از سال ۱۳۷۰ از طریق آزمون منطقه ای وارد نظام آموزش پاره وقت شده اند برای دریافت مدرک مرسوم دانشگاهی، باید در آزمون ورودی سراسری رشته مربوط شرکت نموده و قبول شوند. والا در صورت تقاضاً منحصراً گواهی تعداد واحد های دروس گذرانده شده به آنان اعطا خواهد شد.

ماده ۸ : نظام آموزش پاره وقت از نظر مقررات آموزشی همچون حذف و اضافه ، حضور و غیاب دانشجو، مرخصی تحصیلی ، ارزشیابی دروس و سایر مواردی که در این آین نامه قید نشده است، تابع آین نامه آموزشی نظام آموزش تمام وقت است.

ماده ۹ : تغییر نظام آموزشی دانشجو از تمام وقت به پاره وقت بلامانع است. مشروط بر آنکه ادامه تحصیل دانشجو در نظام آموزش پاره وقت میسر باشد.

تبصره - چنانچه تغییر نظام آموزش موجب تغییر واحد دانشگاهی ، تغییر رشته و گرایش گردد. رعایت مفاد فصل یازدهم آین نامه آموزش تمام وقت الزامي است.

ماده ۱۰ : تغییر نظام آموزش دانشجو از دوره پاره وقت به تمام وقت با رعایت شرایط زیر بلامانع است .

۱ - پذیرفته شدگان در آزمون ورودی سراسری تمام وقت دانشگاه

۲ - نداشتن مشکل نظام وظیفه.

۳ - با نظر گروه، امکان اتمام دروس باقیمانده را در سیستم دوره ای داشته باشند.

تبصره ۱ - دروس دانشجویانی که براساس شرایط مندرج در ماده ۱۰ آین نامه به نظام آموزش تمام وقت راه می یابند طبق ماده ۵۲ آین نامه آموزشی دوره ای بدون پرداخت هزینه انتقال پذیرفته شود.

تبصره ۲ - دانشجویان مشمول ماده ۱۰ باید برای دروس باقیمانده شهریه جدید پردازند.

فهرست

آین نامه آموزشی رشته های طرح آموزش معلمان

مقدمه :

با استعنت الهی ، از آنجا که بعضی از مقررات و مواد آین نامه آموزشی در خصوص آموزش معلمان با دانشجویان عادی تفاوت دارد ، لزوم مقررات منحصر به آن ضروری تشخیص داده شده است ، گرچه قبل این مقررات به صورت بخشنامه های متعدد به واحدهای ذیربیط ابلاغ گردیده لیکن به منظور ایجاد هماهنگی در روند آموزشی واحدهای مختلف دانشگاهی اقدام به تهیه دستورالعمل گردید.

ماده ۱ : در حال حاضر رشته های تحصیلی طرح آموزش معلمان دانشگاه آزاد اسلامی در دوره کاردانی عبارت است از آموزش ابتدایی، علوم تجربی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، دینی و عربی و آموزش زبان انگلیسی و دوره کارشناسی ناپیوسته های دبیری آموزش ابتدایی؛ علوم تجربی، زبان و ادبیات فارسی، ریاضی، الهیات و معارف اسلامی و زبان انگلیسی است.

تبصره ۱ - کلیه فارغ التحصیلان دوره های کاردانی رشته های مذکور می توانند در آزمون کارشناسی ناپیوسته همان رشته شرکت نمایند و پس از احراز قبولی ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۲ - فارغ التحصیلان دوره کاردانی دینی و عربی می توانند در آزمون ورودی دوره کارشناسی ناپیوسته الهیات و معارف اسلامی شرکت نموده و در صورت قبولی ادامه تحصیل دهند .

تبصره ۳ - دارندگان مدرک فوق دبیلم از مراکز آموزش ضمن خدمت و مراکز تربیت معلم وزارت آموزش و پرورش به تناسب رشته تحصیلی ، مجاز به شرکت در آزمون کارشناسی ناپیوسته رشته های طرح آموزش معلمان می باشند. مدرک اعطایی به دارندگان مدرک کاردانی از مراکز ضمن خدمت مدرک داخلی قابل قبول وزارت آموزش و پرورش است.

ماده ۲ : تحصیل در رشته های تحصیلی طرح آموزش معلمان دانشگاه آزاد اسلامی در طول نیمسال های اول و دوم سال تحصیلی در روزهای آخر هفته (پنجشنبه و جمعه) و در ترم تابستانی در طول هفته می باشد.

ماده ۳ : هر سال تحصیلی در این طرح مرکب از دو نیمسال و یک ترم تابستانی است.

تبصره ۱ - تشکیل ترم تابستانی در طرح آموزش معلمان به استثنای آن تعداد از واحدهای دانشگاهی که اسمی آنها در دفترچه راهنمای آزمون قید گردیده است الزامی است و طول مدت آن ۶ هفته است.

تبصره ۲ - ترم تابستانی در واحد های دانشگاهی ملزم به اجرای آن ، از نظر مرخصی همانند نیمسال های اول و دوم سال تحصیلی محسوب می گردد و عدم شرکت دانشجو در این ترم غیبت تلقی خواهد شد.

ماده ۴ : تعداد واحد های درسی دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته رشته های طرح آموزش معلمان بر اساس برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری تعیین شده است.

ماده ۵ : پذیرفته شدگان دوره های کارشناسی ناپیوسته موظف به گذراندن دروس جبرانی لازم براساس سرفصل رشته مربوط می باشد.

ماده ۶ : تعداد واحد های درسی انتخابی دانشجویان این طرح در یک ترم تحصیلی اعم از نیمسال اول و دوم و یا دوره تابستان ، جز در مواردی که واحد دانشگاهی نتواند درس ارائه کند یا بدلیل رعایت پیش نیازها امکان اخذ واحد درسی میسر نشود ، نباید از ۸ واحد کمتر باشد مگر در آخرین ترم تحصیلی که دانشجو با کمتر از ۸ واحد فارغ التحصیل می گردد.

ماده ۷ : حداقل واحد های درسی انتخابی در هر یک از نیمسال های اول و دوم ۱۵ واحد و در ترم تابستان ۱۲ واحد درسی می باشد . مشروط بر اینکه تعداد واحد های درسی اخذ شده توسط دانشجو در یک سال از ۴ واحد تجاوز نکند.

تبصره ۱ - در واحد های دانشگاهی که ترم تابستان را دایر ندارند در هر یک از نیمسال های اول و دوم ۱۷ واحد درسی ارائه می گردد. این واحد های دانشگاهی حق ارائه درس در دوره تابستان را نخواهند داشت اما در صورت درخواست دانشجو برای گذراندن حداقل ۶ واحد درسی در دوره تابستان ، واحد دانشگاهی مختار است وی را به واحد دانشگاهی دیگری که مجاز به ارائه دروس می باشد معرفی نماید.

تبصره ۲ - در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداقل ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد حتی اگر ترم قبل مشروط شده باشد با موافقت گروه آموزشی ذیربطری ذیربطری می تواند تمام واحد های درسی باقیمانده را ولو اینکه در بین آنها دروس پیش نیاز وجود داشته باشد در یک نیمسال (نه در دوره تابستان) انتخاب نماید.

تبصره ۳ - چنانچه نیمسال دوم سال تحصیلی نیمسال آخر تحصیل دانشجو باشد و فقط ۲۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد (بدون احتساب درس وصایای حضرت امام (ره) روحانی قرآن) می تواند با نظر گروه و رعایت تبصره ۲ این ماده آنها را در آن نیمسال و دوره تابستان بگذراند مشروط بر اینکه بیش از ۱۰ واحد آن در دوره تابستان نباشد.

تبصره ۴ - نیمسال تحصیلی یا ترم تابستانی که دانشجو بیش از ۷ واحد درسی انتخاب نماید جزو سنت های تحصیلی او محسوب می گردد و چنانچه میانگین دروس گذرانده شده وی کمتر از ۱۲ باشد مشروط به حساب می آید و نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد بصورت مشروط خواهد بود.

تبصره ۵ - دانشجویی که بصورت مشروط نام نویسی میکند جذر آخرين نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۰ واحد درسی را در آن نیمسال ندارد.

تبصره ۶ - دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های آموزش معلمان می توانند یکبار در یکی از نیمسال های اول و

دوم سال تحصیلی یا ترم تابستان با استفاده از ماده ۵۵ آیین نامه آموزشی حداکثر تعداد ۷ واحد درسی را (کمتر از حداقل واحد درسی مجاز) در واحد دانشگاهی دیگر بگذرانند .

تبصره ۷ - دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های آموزش معلمان حق استفاده از تبصره ۵ ماده ۱۹ آیین نامه آموزشی را نخواهند داشت .

ماده ۸ : حداقل مهلت تحصیل در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته طرح آموزش معلمان ۲ سال و حداکثر ۴ سال می باشد.

تبصره ۱ - در صورت نیاز، شورای آموزشی واحد دانشگاهی می تواند یک نیمسال به حداکثر مدت مجاز تحصیلی اضافه نماید.

تبصره ۲- مبنای محاسبه مدت مجاز تحصیل اولین ترمی است که واحد دانشگاهی موفق به تشکیل کلاس می گردد.

تبصره ۳ - دانشجویانی که علاوه بر دروس دوره، ملزم به گذراندن تعدادی دروس به عنوان دروس جبرانی یا پیش نیاز دانشگاهی می باشند، به ازای هر ۶ واحد درسی اضافه یک نیمسال به سقف سنتوات مجاز تحصیلی آنان اضافه می گردد.

ماده ۹ : دانشجویان رشته های طرح آموزش معلمان مجازند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر از سه ترم مرخصی استفاده نمایند.

ماده ۱۰ : با تصویب شورای آموزشی واحد می توان یک نیمسال به مرخصی تحصیلی دانشجو اضافه نمود.

ماده ۱۱ : انتقال دانشجویان این طرح به نظام آموزش دوره ای و پاره وقت ممنوع است.

ماده ۱۲ : دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های طرح آموزش معلمان در صورتی که دو ترم متوالی و یا متناوب مشروط شوند چنانچه میانگین کل آنان کمتر از ۱۰ باشد در هر مرحله از تحصیل اخراج می شوند اما اگر میانگین کل آنها حداقل ۱۰ باشد در شمول تبصره های ۱ - ۲ - ۳ - ۴ و ۵ ماده ۶ آیین نامه نظام آموزش دوره ای قرار می گیرند.

ماده ۱۳: پذیرش و معادلسازی دروس دانشجویان رشته های طرح آموزش معلمان به استثنای دروس عمومی گذرانده شده در مراکز تربیت معلم که مقررات خاصی بر آن حاکم است برابر ماده ۶۷ آیین نامه آموزشی صورت می گیرد.

تبصره - هیچ یک از دروس گذرانده شده در دوره های مراکز آموزش ضمن خدمت وزارت آموزش و پرورش و همچنین دروس تخصصی مراکز تربیت معلم قابل معادلسازی نیست .

فهرست

ضمیمه ۱ :

آیین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر

مصوب جلسه ۳۰ مورخ ۷/۱۶/۷۴ شورای عالی برنامه ریزی پس از انطباق

با مواد آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

تعريف :

واژه های شاهد و ایثارگر در این آیین نامه به شرح زیر تعریف می شوند :

الف : واژه شاهد به فرزند و زوجه شهید؛ مفقودالثر؛ اسیر و جانباز ۷۰ درصد وبالاتر اطلاق می شود.

ب : واژه ایشارگر بریکی از مصادیق زیر اطلاق می شود :

زمنده ای که حداقل شش ماه حضور داوطلبانه درجه داشته باشد .

جانبازی که حداقل ۲۵ درصد نقص عضو داشته باشد .

آزاده ای که حداقل شش ماه سابقه اسارت داشته باشد .

بصربه الحقی ب ماده ۴ - به دانشجوی جانبازی که به علت ادامه درمان نتواند درمهلت تعیین شده برای ثبت نام مراجعت کند اجازه داده می شود (مشروط براینکه گواهی پزشکی معتبری که به تایید کمیسیون پزشکی وبا پزشک متعدد دانشگاه رسیده باشد ارائه نماید) که تازمان حذف واضافه انتخاب واحد کند .

بصربه الحقی ب ماده ۱۹ - دانشجویان شاهد وایشارگر می توانند درهر نیمسال حداقل ۱۰ واحد انتخاب کنند .

بصربه الحقی ب ماده ۲۷ - دانشجوی شاهد وایشارگری که با گذراندن ۸ واحد درسی فارغ التحصیل می شود ؛ درصورتی که میانگین نمرات نیمسال ماقبل او حداقل ۱۵ باشد ؛ می تواند دردوره تابستانی حداقل ۸ واحد انتخاب کند .

بصربه الحقی ب ماده ۳۱و۳۵ - دانشجوی ایشارگری که به دلیل انجام معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ نتواند درجلسه وبا جلسات امتحانی درس یا دروس گرفته شده شرکت کند؛ با تایید مدارک توسط کمیسیون پزشکی یا پزشک متعدد دانشگاه؛ می تواند طبق برنامه ای که از طرف گروه آموزشی ذیربط تعیین می شود حداقل تا پایان نیمسال بعدی درامتحان آن درس یا دروس شرکت نماید درغیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف می شود .

بصربه الحقی ب ماده ۳۵و۳۱ - تشخیص موجه یا غیر موجه بودن غیبت دانشجویان شاهد وایشارگر درکلاس وبا جلسه امتحان با ستاد اموردانشجویان شاهد وایشارگر دانشگاه می باشد .

بصربه الحقی ب ماده ۳۷ - دانشجوی شاهد وایشارگر ؛ می تواند دودرس نظری خود را تا پنج هفته مانده به پایان نیمسال تحصیلی حذف نماید . مشروط براینکه تعداد واحدهای باقی مانده اوایز ۱۰ واحد کمتر نشود .

بصربه الحقی ب ماده ۳۸ - تشخیص قادرنوبنده به ادامه تحصیل درنیمسال مورد نظر ؛ برای دانشجویان شاهد وایشارگر باستاد اموردانشجویان شاهد وایشارگر می باشد . مدت زمان امتحان (میان ترم و پایان ترم) برای دانشجویان جانباز؛ با توجه به وضعیت جسمانی لانها بنا به تشخیص کمیسیون پزشکی یا پزشک متعدد دانشگاه و تایید ستاد امور دانشجویان شاهد وایشارگر دانشگاه؛ حداقل تا ۲برابر مدت زمان معمول آن قابل افزایش است .

بصربه الحقی ب ماده ۴۴ - نمرات مردودی سه درس دانشجویان شاغل به تحصیل جانباز با حداقل ۶۰٪ جانبازی وزوجه جانباز ۵۰٪ به بالا(ورودی های ۷۶ بعد) درمیانگین نمرات آنان محسوب نمی شود؛ مشروط براینکه نمرات هریک از دروس مذبور پس از اخذ آنها دراولین فرصت ممکن وشرکت درامتحان های آنها کمتر از ۱۲ نباشد . برای دانشجویان جانبازی آنان بیش از ۲۵٪ باشد؛ به ازای هر ۱۰٪ اضافه جانبازی؛ یک درس به سه درس فوق افزوده می شود و درهر حال تعداد دروس حذف شده نباید از پنج درس تجاوز نماید . دانشجویان ایشارگر می توانند دروس مذبور را بارعایت سایر شرایط دردونیمسال تکرار کند .

بصربه الحقی ب ماده ۴۸ - در صورتی که مرخصی برای درمان صدمات ناشی از جنگ باشد و مدت درمان بیش از یک ماه ادا مه یابد و مدارک مربوط مورد تایید کمیسیون پزشکی یا پزشک متعدد دانشگاه باشد؛ آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود .

بصربه الحقی ب ماده ۵۲ و بصربه آن - برای دانشجویان شاهد و ایشارگر، نمرات دروس گذرانده شده که دردانشگاه مقصد پذیرفته نشده است؛ درمیانگین او محاسبه نمی شود . برای انتقال دانشجویان شاهد و ایشارگر گذراندن حداقل ۱۴ واحد درسی کفايت می کند .

بصربه الحقی ب ماده ۵۸-۴: دانشجویان شاهدوایشارگر می توانند درصورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه فارغ از شرایط احرار رتبه نسبی؛ از مقطع بالاتر به مقطع پایین تر تغییرشته دهند .

این آیین نامه در جلسه شماره ۳۰۴/۷۴/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی به تصویب رسیده و با تصویب آن کلیه مقررات مغایر لغو می گردد و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است .

فهرست

ضمیمه ۲ :

معادلسازی دروس عمومی و تربیتی دانشجویان

وفارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم با دروس دانشگاهی

تصویب جلسه ۲۸۸ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۳

درمورد معادلسازی ویژیرش واحدهای درسی عمومی و تربیتی دانشجویان وفارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم که از طریق آزمون سراسری دردانشگاه ها و دیگر موسسات آموزش عالی پذیرفته می شوند با دروس دانشگاهی ؛ نظریه اینکه :

تغییراتی درمجموعه دروس عمومی دانشگاه ها ایجاد شده است .

برخی از عنوانی و محتوای دروس عمومی و تربیتی مراکز تربیت معلم با عنوانی و محتوای این دروس دردانشگاه ها یکسان شده است .

به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش اصلاحیه ای به شرح ذیل در تصویب جلسه ۱۸۲

مورخ ۶۸/۱۰/۲۴ شورای عالی برنامه ریزی به عمل آمد و در جلسه ۲۸۸ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۲ به تصویب رسید

الف- معادلسازی دروس عمومی

ب : دروس تربیتی

ج: درمورد درس تمرین دیری

د: سایر موارد